

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت تحقیقات و فناوری

**راهنمای ارزشیابی فعالیتهای پژوهشی
مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور در سال ۱۳۹۸**

**مرکز توسعه و هماهنگی تحقیقات و فناوری
گروه نظارت و ارزشیابی**

مرداد ماه ۱۳۹۹

مقدمه

با استعانت از درگاه خداوند متعال، ضمن سپاس و تشکر فراوان از بذل توجه و حسن همکاری مدیران و کارشناسان محترم مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور در اجرای فرایند "ارزشیابی فعالیتهای پژوهشی" به استحضار می‌رساند بر اساس بازخوردهای واصله از مراکز تحقیقاتی و طبق آخرین تصمیمات اتخاذ شده ارزشیابی سال ۱۳۹۸ با اندکی تغییرات در شاخص‌های ارزشیابی از ابتدای سال ۱۳۹۹ آغاز می‌گردد. لازم به ذکر است تغییرات ایجاد شده در شاخص‌ها، نحوه امتیاز دهی و اعمال سقف امتیاز صرفاً در راستای رفع نقایص موجود و توسعه و ارتقاء کیفی صورت گرفته است و با رنگ قرمز مشخص شده است.

در این فرآیند ارزشیابی با مشارکت مراکز و با توجه به شاخص‌های پی‌گفت و بر اساس جستجوی اطلاعات طبق افیلیشن استاندارد در پایگاه‌های Scopus ، PubMed و ISI انجام شده و تحت نظارت تیم ارزشیابی ستاد امتیازات، محاسبه و وزن هر شاخص اعمال گردیده و در انتها نتایج رتبه‌بندی اعلام خواهد شد.

تعاریف

مرکز تحقیقات: منظور از مرکز تحقیقات واحد حقوقی است که توسط شورای گسترش نظارت و ارزشیابی دانشگاههای علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب رسیده است.

مراکز تحقیقات مشمول ارزشیابی: کلیه مراکز تحقیقاتی که تا تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۸ به تصویب شورای نظارت گسترش و ارزشیابی دانشگاههای علوم پزشکی کشور رسیده اند. فعالیتهای پژوهشی مراکز فوق در چارچوب زمینه پژوهشی (research line) مرکز بر اساس شاخصهای ارزشیابی مورد بررسی و امتیازدهی قرار می گیرد.

توجه مهم ۱: در ارزشیابی فعالیتهای پژوهشی سال ۱۳۹۸ مراکز تحقیقاتی، تنها مستندات مربوط به سال ۲۰۱۹ میلادی محاسبه می گردد.

توجه مهم ۲: طبق آخرین تصمیمات اتخاذ شده و اعلام قبلی به مراکز تحقیقات علوم پزشکی، در ارزشیابی فعالیتهای پژوهشی سال ۱۳۹۸ تنها یک افیلیشن استاندارد جهت جستجوی مستندات از پایگاههای اطلاعاتی PubMed Scopus و ISI مورد پذیرش قرار خواهد گرفت. لازم بذکر است وجود کلمات کلیدی شامل نام "ایران"، "نام دانشگاه علوم پزشکی/سازمان" و "نام مرکز تحقیقاتی" در افیلیشن اعلام شده الزامی می باشد.

توجه مهم ۳: درخصوص آن دسته از مراکز تحقیقاتی که در بازه زمانی ارزشیابی (۲۰۱۹) اقدام به تغییر نام نموده اند، ارسال تصویر مجوز شورای نظارت گسترش و ارزشیابی به همراه افیلیشن استاندارد الزامی می باشد. بدیهی است در مورد تغییر نام مرکز امکان جستجو و بازیابی اطلاعات در تمامی شاخص ها به خصوص شاخصهای Citation و h با محدودیت جدی مواجه است.

محور تولید علم و شاخص های رتبه بندی

این محور دارای هفت شاخص به شرح ذیل می باشد:

۱- انتشار مقالات:

تعداد مقالات منتشر شده مرکز در پایگاههای ISI و Pub med ، Scopus در سال ۲۰۱۹

نکته مهم: مقالات ذیل در ارزشیابی سال ۲۰۱۹ ، فاقد امتیاز خواهند بود:

الف: مقالات چاپ شده مرکز در نشریات "black list" (تبصره یک)

ب: مقالات دارای سرقت ادبی به گزارش کمیته کشوری اخلاق در پژوهش های علوم پزشکی

ج: مقالات "Retracted" با افیلیشن مرکز تحقیقات

پیشنهاد ارزشیابی سال ۱۳۹۹: تخصیص امتیاز منفی به مقالات منتشر شده در مجلات جعلی و نامعتبر

تبصره یک:

با توجه به روزآمد شدن لیست مجلات نامعتبر علوم پزشکی، در سایت وزارت متبوع (www.hbi.ir) و اطلاع رسانی آن از طریق ارسال نامه شماره ۷۰۰/د/۸۵۲ مورخ ۱۳۹۵/۹/۱۶، همانند سال گذشته به مقالات منتشر شده در مجلات نامعتبر که در این لیست قرار داشته و مشمول بازه زمانی ارزشیابی می باشند امتیازی تعلق نخواهد گرفت. بدیهی است ماه ورود مجله به لیست مذکور مد نظر نمی باشد.

د: تعداد و نوع مقالات مراکز بر اساس افیلیشن استاندارد از پایگاه ISI و Pub med ، Scopus توسط نرم افزار استخراج گردیده و با ضرایب ذیل در نظر گرفته می شوند.

جدول شماره ۱: امتیازدهی انواع مقالات با توجه به نوع ایندکس و نوع مقاله

نوع ایندکس	Original Article	Review Article	Editorial/Research letter	Case Report	Letter to Editor
ISI	۲ امتیاز	۲ امتیاز	۱ امتیاز	۱ امتیاز	۰/۳ امتیاز
PubMed	۱/۵ امتیاز	۱/۵ امتیاز	۰/۷۵ امتیاز	۰/۷۵ امتیاز	۰/۲ امتیاز
Scopus	۱ امتیاز	۱ امتیاز	۰/۵ امتیاز	۰/۵ امتیاز	۰/۱ امتیاز

نکته ۱: در ارزشیابی سال ۱۳۹۸، تعداد مقالات اصیل و مروری به تفکیک اعلام خواهد شد.

- تبصره دو: به منظور پیشگیری از دوباره شماری مقالات، در ارزشیابی سال ۱۳۹۸ مقالات تحت چاپ (Article in Press) فاقد امتیاز خواهند بود.
- تبصره سه: در ارزشیابی سال ۱۳۹۸ به مقالات Note، Reply، Erratum و Correction امتیاز تعلق نمی گیرد.
- تبصره چهار: در ارزشیابی سال ۱۳۹۸ به مقالات منتشر شده در مجلات نمایه شده در پایگاه ISI که دارای ضریب تاثیر "Impact factor" می باشند بشرح ذیل امتیاز تعلق خواهد گرفت:

امتیاز مقاله + ۰/۲ ضریب تاثیر (IF)

➤ جمع جبری مقدار عددی شاخص (با توجه به موارد همپوشانی) محاسبه می گردد.

نکته ۲: موارد همپوشانی مقالات استخراج شده از Pub med، Scopus و ISI به نفع نمایه نامه برتر امتیازدهی می شود.

در ضمن لیست JCR مربوط به سال ۲۰۱۸ جهت محاسبه ضریب تاثیر مقالات منتشر شده در سال ۲۰۱۹ مورد استفاده قرار

خواهد گرفت. (آدرس: پایگاه www.hbi.ir)

۲- تالیف کتاب:

به کتب و یا فصولی از آن (Book chapter) نمایه شده در پایگاه Scopus به نام مرکز تحقیقاتی در سال ۲۰۱۹ امتیاز تعلق می گیرد.

➤ نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص:

- به ازای هر کتاب و یا فصلی از کتاب مرکز تحقیقات بر اساس افیلیشن استاندارد نمایه شده در پایگاه Scopus در سال ۲۰۱۹، دو امتیاز تعلق می گیرد.

۳- ارائه مقاله در همایش ها و کنفرانس ها:

به موارد conference paper نمایه شده در پایگاه Scopus و به موارد Abstract meeting و Proceeding نمایه شده در پایگاه ISI/web of science به نام مرکز تحقیقاتی در سال ۲۰۱۹ امتیاز تعلق می گیرد.

➤ نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص:

- به ازای هر ارائه مقاله در کنگره ها و همایش ها توسط مرکز در سال ۲۰۱۹ چه به صورت conference paper در نمایه نامه Scopus و چه به صورت Abstract meeting و Proceeding در نمایه نامه ISI، نیم (۰/۵) امتیاز تعلق می گیرد.
- نکته ۱: به چاپ مقالات و کتب به همراه ارائه مقالات در همایش ها مجموعاً برونداد پژوهشی اطلاق می شود.
- وزن برونداد پژوهشی ۲,۵ می باشد.

۴- مقالات کیفی منتشر شده^۱: Q1

تعداد مقالات منتشر شده مرکز در سال ۲۰۱۹ در پایگاه استنادی Scopus که در ۲۵٪ برتر مجلات هر رشته بر اساس شاخص Cite score یافت می شوند.

➤ نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص:

- مقالات مرکز بر اساس افیلیشن استاندارد از پایگاه Scopus استخراج گردیده و بر حسب نام ژورنال مرتب می شوند. سپس با کمک نرم افزار، آن دسته از ژورنال هایی که به عنوان Q1 در پایگاه Cite score مشخص شده اند، انتخاب و شمارش می شوند.

- در شاخص Q1 کلیه مقالات Letter to Editor فاقد امتیاز خواهند بود.

- لیست مجلات Q1 سال ۲۰۱۸ بر اساس Cite score در پایگاه اطلاع رسانی www.hbi.ir واحد نظارت و ارزیابی موجود می باشد.

- وزن شاخص مقالات کیفی منتشر شده، ۲٫۵ می باشد.

۵- همکاریهای بین المللی: IC^۲

تعداد مقالات منتشر شده مرکز تحقیقات در پایگاه Scopus که طی همکاری های بین المللی در سال ۲۰۱۹ منتشر شده است.

➤ نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص:

- پس از تکمیل لیست مقالات مرکز بر اساس افیلیشن استاندارد از پایگاه های مختلف و رفع موارد همپوشانی، تعداد مقالاتی که با همکاری بین المللی نگارش شده اند، شمارش می گردد.

- در شاخص IC کلیه مقالات Letter to Editor فاقد امتیاز خواهند بود.

- وزن شاخص همکاریهای بین المللی ۱٫۵ می باشد.

نکته ۱: همکاریهای بین المللی در مقالات، با وجود نام کشوری غیر از ایران در آدرس دهی مشخص می شوند.

نکته ۲: در مواردی که یک مقاله، بیش از یک افیلیشن غیر ایرانی داشته باشد، تنها به یک مورد آن امتیاز داده می شود.

۶- تعداد کل استنادات در سال ارزشیابی به مقالات پنج ساله (Total Citations):

تعداد کل استنادات سال ۲۰۱۹ به مقالات پنج سال گذشته مرکز (۲۰۱۵-۲۰۱۹) در پایگاه استنادی Scopus

- نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص:

- مقالات سالهای ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ مرکز بر اساس افیلیشن اعلام شده از سوی مرکز در پایگاه استنادی Scopus استخراج می شود. سپس تعداد استنادات سال ۲۰۱۹ به این مقالات مورد شمارش و امتیاز دهی قرار می گیرد.

- وزن این شاخص ۴ می باشد.

^۱ High Quality Publication
^۲ International Collaboration

نکته ۱: لازم به ذکر است این شاخص، به صورت خام و بر حسب تعداد استناد محاسبه می گردد.

نکته ۲: از آنجاییکه پایگاه استنادی انتخاب شده جهت محاسبه تعداد استنادات نمایه نامه Scopus می باشد، لذا تنها مقالات استخراج شده از این پایگاه مدنظر قرار گرفته است.

نکته مهم ۳: در صورتیکه در مقالات دارای بیش از صد نویسنده (mass authorship)، افیلیشن نویسنده اول یا مسئول متعلق به مرکز مربوطه باشد، امتیاز کامل ارجاعات محاسبه می گردد.

نکته مهم ۴: در خصوص سایر نویسندگان، با توجه به تصمیمات اتخاذ شده در جلسه هم اندیشی " نحوه امتیاز دهی به مقالات پر استناد در ارزشیابی سالانه فعالیت های پژوهشی دانشگاه ها و مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور" مورخ ۱۳۹۸/۲/۲۵، امتیاز استنادات به مقالات (دارای بیش از صد نویسنده) منتشر شده طی سال های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ به صورت ذیل محاسبه می گردد:

$$\text{امتیاز ارجاع} = \frac{\text{تعداد ارجاعات در سال ۲۰۱۹ به مقاله دارای بیش از صد نویسنده منتشر شده طی سالهای ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹}}{\text{تعداد نویسندگان مقاله}}$$

نکته مهم ۵: در صورتی که موضوع مقاله با لاین تحقیقاتی مرکز تحقیقات دینفع مطابقت نداشته باشد، مورد در کمیته ممیزی مستقر در معاونت تحقیقات و فناوری مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۷- شاخص H (h-index) ۵ ساله:

در ارزشیابی سال ۱۳۹۸ شاخص H مرکز برای مقالات منتشر شده طی سالهای ۲۰۱۹-۲۰۱۵ محاسبه خواهد شد.

➤ نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص:

- تعداد کل مقالات منتشر شده مرکز تحقیقات طی سالهای ۲۰۱۹-۲۰۱۵ بر اساس افیلیشن اعلام شده از سوی مرکز در پایگاه استنادی Scopus استخراج می شود و شاخص H مرکز از طریق پایگاه استنادی Scopus محاسبه می گردد.
- وزن این شاخص ۱ می باشد.

➤ نحوه محاسبه امتیاز کل:

نکته مهم ۱: جهت تعیین امتیاز کلی هر مرکز تحقیقات، امتیاز شاخص ها جمع جبری می گردد و جهت محاسبه، مقدار عددی هر شاخص با توجه به ضرایب آن در گروه محاسبه گردیده و به بالاترین مقدار امتیاز (وزن $\times ۱۰۰$) داده می شود.

نکته مهم ۲: حداکثر امتیاز کسب شده برای هر مرکز تحقیقات ۱۱۵۰ می باشد.

جدول شماره ۲- خلاصه امتیازات

شاخصها	سقف امتیاز	مصادیق
برونداد پژوهشی	۲۵۰	- مقالات چاپ شده - کتاب تالیف شده - خلاصه مقالات ارائه شده در همایش ها و کنفرانسها
مقالات کیفی منتشر شده (High Quality Publication)	۲۵۰	تعداد مقالات منتشر شده مرکز تحقیقاتی در سال ۲۰۱۹ در پایگاه استنادی Scopus که در ۲۵٪ برترمجلات هر رشته بر اساس شاخص cite score یافت می شوند .
همکاریهای بین المللی (International Collaboration)	۱۵۰	تعداد مقالات منتشر شده مرکز تحقیقات در پایگاه Scopus که طی همکاری های بین المللی در سال ۲۰۱۹ منتشر شده است
تعداد کل استنادات (Total Citations)	۴۰۰	تعداد کل استنادات سال ۲۰۱۹ به مقالات ۵ سال گذشته مرکز تحقیقات (۲۰۱۹-۲۰۱۵) در پایگاه استنادی Scopus
شاخص H (H-Index) پنج ساله	۱۰۰	شاخص H برای مقالات منتشر شده طی سالهای ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ در پایگاه Scopus
جمع	۱۱۵۰	

